«Umumiy pedagogika va psixologiya» fanining

2022-2023 o'quv yili uchun mo'ljallangan SILLABUSI

<table>
<tr><th colspan="4">Fanning qisqacha tavsifi</th></tr>
<tr><td>OTMning nomi va joylashgan manzili:</td><td colspan="2">Guliston davlat universiteti</td><td>Guliston shahri, IV-mavze</td></tr>
<tr><td>Kafedra:</td><td colspan="2">Pedagogika</td><td>Pedagogika fakulteti</td></tr>
<tr><td>Ta'lim sohasi:</td><td>110000 - Ta'lim</td><td>Ta'lim yo'nalishi:</td><td>60112100-M,G'M.A va H.T.</td></tr>
<tr><td>Fanni (kursni) olib boradigan o'qituvchi to'g'risida ma'lumot:</td><td>Suleymanova Ra'no Do'stbekovna</td><td>E-mail:</td><td>Ranosulaymonova0@gmail.com</td></tr>
<tr><td>Dars vaqti va joyi:</td><td>Bosh bino 327-auditoriya</td><td>Kursning davomiyligi:</td><td>12.09- 20.12gacha</td></tr>
<tr><td>Individual grafik asosida ishlash vaqti:</td><td colspan="3">chorshanba, payshanba va juma kunlari</td></tr>
<tr><td>Fanga ajratilgan soatlar</td><td>Ma'ruza - 30</td><td>Seminar mashg'ulot-30</td><td>Mustaqil ta'lim - 60</td></tr>
<tr><td>Fanning boshqa fanlar bilan bog'liqligi:</td><td colspan="3">Ijtimoiy pedagogika, Umumiy psixologiya, Pedagogik mahorat, Pedagogik texnologiyalar, Umumiy pedagogika va psixologiya.</td></tr>
<tr><th colspan="4">Fanning mazmuni</th></tr>
<tr><td>Fanning dolzarbligi va qisqacha mazmuni:</td><td colspan="3">FANNING MAQSADI VA VAZIFALARI
I.I.Fanni o'qitishdan maqsad- bo'lajak o'qituvchilarni zamonaviy pedagogik fanining nazariy-tarixiy asoslari va o'qituvchi mahoratiga doir bilimlar bilan qurollantirish, O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonunida belgilangan talablar asosida ta'lim- tarbiya jarayonini oqilona tashkil etish, pedagogik merosdan samarali foydalanish, real ta'lim amaliyotida yuksak pedagogik madaniyat va texnikani namoyon eta olishga o'rgatish.
I.2 Fanning vazifasi — talabalarni milliy va innovatsion pedagogik faoliyatni samarali tashkil etishga o'rgatish;
—o'quv-tarbiya jarayonini samarali boshqarish, o'quv-me'yoriy hujjatlar bilan ishlash hamda ta'lim olganlikni tashxis etish qoninuyat va tamoyillari bilan tanishtirish;
—o'quvchilar bilan olib boriladigan korrektsion ish yo'nalishlari hamda rivojlanishida nuqsoni bo'lgan o'quvchilarni o'qitish va rivojlantirish mazmunini o'zlashtirish</td></tr>
<tr><td>Talabalar uchun talablar</td><td colspan="3">- o'qituvchiga va guruhdoshlarga nisbatan hurmat bilan munosabatda bo'lish;
- universitet ichki tartib - intizom qoidalariga rioya qilish;
- uyali telefonni dars davomida o'chirish;
- berilgan uy vazifasi va mustaqil ish topshiriqlarini o'z vaqtida va sifatli bajarish;
- ko'chirmachilik (plagiat) qat'iyan man etiladi;</td></tr>
</table>

	- darslarga qatnashish majburiy hisoblanadi, dars qoldirilgan holatda qoldirilgan darslar qayta o'zlashtirilishi shart; - darslarga oldindan tayyorlanib kelish va faol ishtirok etish; - talaba o'qituvchidan so'ng, dars xonasiga - mashg'ulotga kiritilmaydi; - talaba reyting ballidan norozi bo'lsa e'lon qilingan vaqtdan boshlab 1 kun mobaynida apellyatsiya komissiyasiga murojat qilishi mumkin.
Elektron pochta orqali munosabatlar tartibi	Professor-o'qituvchi va talaba o'rtasidagi aloqa elektron pochta orqali ham amalga oshirilishi mumkin, telefon orqali baho masalasi muhokama qilinmaydi, baholash faqatgina universitet hududida, ajratilgan xonalarda va dars davomida amalga oshiriladi. Elektron pochtani ochish vaqti soat 15.00 dan 20.00 gacha.

2.1.Ma'ruza mavzulari va ko'riladigan masalalar

I-modul

1.1. Pedagogika fanining predmeti, tadqiqot metodlari

Pedagogika - ijtimoiy fan sifatida. Pedagogika fanining jamiyat taraqqiyotida tutgan o'rni. Pedagogikaning rivojlanish bosqichlari. Pedagogikaning ob'ekti, predmeti, maqsad va vazifalari. Pedagogikaning asosiy kategoriyalari va tushunchalari.

Pedagogik jarayon. Pedagogik fanlar tizimi. Pedagogikaning boshqa fanlar bilan aloqasi.

Pedagogikaning metodologik asoslari. Pedagogik tadqiqot metodlarining o'ziga xosligi. Pedagogika fanining ilmiy-tadqiqot metodlari va ularning tavsifi. Pedagogik tadqiqot natijalarini rasmiylashtirish. Pedagogik tajribalarni o'rganish, umumlashtirish va targ'ib qilish.O'zbekistonda pedagogika fanining rivojlanishi. Pedagogikaning taraqqiyot tendensiyalari

1 (3-15), 3(4-20), 5(5-9)

1.2.Pedagogik ta'limotlar tarixi

Pedagogik g'oyalarning rivojlanish bosqichlari.Ibtidoiy jamiyatda tashkil etilgan tarbiyaning o'ziga xos xususiyatlari.

Xalq og'zaki ijodida tarbiyaga oid masalalarning ifodalanishi. "Avesto" eng qadimgi ma'rifiy yodgorlik.

Qadimgi Yunoniston va Rim davlatlarida tarbiya va maktab.

Sharq uyg'onish davrida ta'lim-tarbiya taraqqiyoti. Muhammad al-Xorazmiy, Abu Nasr Forobiy, Abu Rayhon Beruniy, Abu Ali ibn Sino ilmiy merosi va didaktik qarashlari.

Temuriylar davrida ilm-fan, ta'lim-tarbiyaning ravnaq topishi. XVII asr va XX asr boshlarida maktab va ma'rifiy fikrlar taraqqiyoti.

G'arb Uyg'onish davrida ta'lim-tarbiya va pedagogik fikrlar taraqqiyoti. Yan Amos Komenskiyning pedagogik tizimi.

O'zbekistonda 1917-1990 yillarda ta'lim tizimi va pedagogika. Rivojlangan xorijiy mamlakatlarda ta'lim tizimi.

1(330-340), 3 (345-354), 4(364-377), 5(429-435)

1.3.O'zbekiston Respublikasi ta'lim tizimida modernizatsiya jarayonlari

O'zbekiston Respublikasi ta'lim tizimidagi islohotlar. O'zbekiston Respublikasining ta'lim sohasidagi davlat siyosati mazmuni va uni aks ettiruvchi hujjatlar. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni.

O'zbekiston Respublikasida uzluksiz ta'lim tizimi. Ta'lim sohasidagi davlat siyosatining asosiy prinsiplari. Pedagogik faoliyat bilan shug'ullanish huquqi.

Ta'lim turlari. Maktabgacha ta'lim. Umumiy o'rta va o'rta maxsus ta'lim. Kasbiy ta'lim. Oliy ta'lim. Oliy ta'limdan keyingi ta'lim.Kadrlar malakasini oshirish va ularni qayta tayyorlash. Maktabdan tashqari ta'lim. Ta'lim muassasalarining funksiyalari.

O'zbekiston Respublikasida ta'lim muassasalarining o'zaro integratsiyasi va istiqbollari.

1(50-57),3(21-30),4(41-52),5(53-66),6(47-53)

1.4.Pedagogik jarayonda tarbiyaning mazmuni.

Pedagogik jarayonda tarbiyaning mohiyati. Tarbiyaning maqsadi va vazifalari. Tarbiya jarayoni va uning o'ziga xosligi. Tarbiya jarayonining asosiy tushunchalari (o'z-o'zini tarbiya, qayta tarbiya). Tarbiya jarayonida tarbiyachi shaxsi.

Tarbiya jarayoni qonuniyatlari. Tarbiyaning ijtimoiy sharoitlarga bog'liqligi qonuniyati. Inson tabiati bilan bog'liqligi qonuniyati. Tarbiya, ta'lim va shaxs rivojlanish jarayonlarining o'zaro bog'liqligi.

Tarbiya jarayonining mazmuni va tarbiyalanganlik mezonlari.

Tarbiya prinsiplari. Tarbiya prinsiplariga qo'yiladigan talablar. Tarbiyaning ijtimoiy yo'nalganligi va yaxlitligi: tarbiyaning ijtimoiy hayot va mehnat bilan birligi. Tarbiyaning insonparvarlik prinsipi. Tarbiyalanuvchiga xususiy yondashuv. Tarbiyaning bir maqsadga qaratilganligi prinsipi.

1(78-80)3, (251-265),4(222-228),5(290-300)

1.5.Tarbiya jarayonining shakllari va metodlari

Tarbiya metodlari haqida tushuncha. Tarbiya metodlarining tarbiya jarayonidagi o'rni. Xalq pedagogikasida tarbiya metodlari. Sharq allomalarining tarbiya metodlari haqidagi fikrlari.

Tarbiya metodlari klassifikatsiyasi. Shaxs ongini shakllantiruvchi metodlar. Shaxs faoliyatini tashkil etish metodlari. Shaxs faoliyati, xulqini rag'batlantirish va jazo metodlari. O'z-o'zini tarbiya metodlari. Tarbiya usullari. Tarbiya vositalari. Tarbiya metodlarini tanlash asoslari.

Jamoa haqida tushuncha. Jamoaning pedagogik vazifalari. Jamoaning turlari. Jamoaning belgilari. Shaxsning jamoada qaror topishi.

O'quvchilar jamoasi – pedagogik jarayonning asosiy shakli sifatida. O'quvchilar jamoasining asosiy belgilari va shakllanish bosqichlari. O'quvchilar jamoasiga pedagogik rahbarlik.

1(80-88) 3(144-149),4(152-162),5(20-300)

1.6. Ijtimoiy pedagogika asoslari.

Ijtimoiy pedagogikaning predmeti. Ijtimoiy pedagogika kategoriyalari va prinsiplari. Ijtimoiy pedagogik g'oyalarning Markaziy Osiyo, Rossiya va G'arbdagi tarixi.

Oila fuqarolik jamiyati institutining asosiy bo‘g‘ini. Oila va mahalla - milliy hamda umuminsoniy tarbiyaning muhim instiutlari sifatida. Yoshlarni oilaviy hayotga tayyorlash. Oila pedagogikasining metodologik asoslari. Oila - pedagogik o‘zaro munosabatlar hamda shaxs tarbiyasi va kamolotining sub’ekti sifatida. Oilaviy hayot sohasi tarbiya muhiti sifatida. Oiladagi tarbiyaviy vazifalar.

Oila va bolalar, ota-onasiz qolgan bolalar bilan ijtimoiy pedagogik faoliyat.Deviatsiya ijtimoiy pedagogik muammo sifatida. Alkogolizm, giyohvandlik-deviantlik xulqi vujudga kelish shakli sifatida. Jinoyatchilik delinkventlik hulqi vujudga kelish shakli sifatida.

Sog‘lom turmush tarzini shakllantirish

1(90-98),3(319-323),5(390-395)

1.7. Ta’lim jarayonining mohiyati

“Didaktika” tushunchasining mohiyati. Didaktika – pedagogika fanining tarkibiy qismi sifatida. Yan Amos Kamenskiyning “Buyuk didaktika”asari, Didaktikaning maqsadi va vazifalari Didaktikaning asosiy tushunchalari. Didaktik nazariyalar va ularning falsafiy asoslari. Ta’lim paradigmalari. Shaxsga yo‘naltirilgan ta’lim. Ta’limning didaktik, tarbiyaviy va rivojlantiruvchi maqsadlari, ularning bog‘liqligi.

Ta’lim jarayoni mohiyati. Ta’lim jarayonining qonuniyatlari.

Ta’lim jarayonining prinsiplari. Ta’lim prinsiplarining guruhlanishi. Ta’lim mazmunini belgilashning yetakchi g‘oyalari. Ta’lim mazmunini shakllantirish prinsiplari. Ta’lim mazmunida milliy va jahon tajribalarini muvofiqlashtirish. Davlat ta’lim standartlari. Umumiy o‘rta davlat ta’lim standarti. O‘rta maxsus va kasb-hunar davlat ta’lim standarti. O‘quv reja, o‘quv dastur va darsliklar tavsifi.

1(105-121),3(69-75),4(98-100),5(50-60)

1.8.Ta’limning tashkiliy shakllari va metodlari

Ta’limni tashkil etish shakllari haqida tushuncha. 2.Dars – o‘qitishning asosiy tashkiliy shakli. Darsga qo‘yiladigan talablar.

4 Dars turlari va tuzilishi. Hozirgi kunda darslarni modernizatsiyalash yo‘llari. Darsda o‘quvchilar o‘quv faoliyatini uyg‘unlashtirish. O‘qituvchining darsga tayyorgarligi. Darsning reja-konspekti. Darsning texnologik kartasi.

Ta’limni tashkil etishning noan’anaviy shakllari.

3 “Ta’lim metodlari” tushunchasining mohiyati. Ta’lim metodlarining tasnifi. An’anaviy o‘qitish metodlari klassifikatsiyasi.

5 Ta’limning zamonaviy vositalari. Ta’limda ko‘rgazmali vositalar. Ta’limda texnik vositalar. Texnik vositalarga qo‘yiladigan didaktik talablar. Ta’lim vositalarining funksiyalari.

1(132-140),3(122-125),4(127-135),5(136-140,)6(174-194)

1.9. Ta’limda innovatsion jarayonlar

2.“Innovatsion metod” tushunchasi. O‘quv jarayonini tashkil etishda zamonaviy pedagogik texnologiyalar. Interaktiv ta’lim va uning o‘ziga xosliklari. Interaktiv ta’lim metodlari tasnifi. Ta’lim strategiyalari. Grafik organayzerlar.

3. Interaktiv metodlarni turkumlash. Fanlarni o‘qitishda interaktiv metodlaridan foydalanish. Interaktiv darsni tashkil qilishga qo‘yiladigan talablar. Interaktiv dars shakllari, metodlari va vositalari. Interaktiv dars va o‘qituvchi faoliyati. Ta’lim jarayonida interaktiv metodlarni qo‘llash metodikasi.

Tarbiya texnologiyasi tushunchasi. Tarbiya texnologiyasining tarkibiy tuzilishi. Tarbiya texnologiyasi mazmuni. Tarbiya texnologiyalarini modellashtirish. Tarbiyaviy ishlarni amalga oshirish bosqichlari. Tarbiya texnologiyalarini qo‘llashda pedagogik

vositalardan foydalanish. Hamkorlik pedagogikasi. 5.Insonparvarlik texnologiyasi. Tarbiyaviy texnologiyalar treningi.

1(151-164), 3(170-174), 4(152-162), 5(247-253), 6(258-269)

1.10.Elektron pedagogika asoslari

Elektron pedagogika – pedagogikaning zamonaviy tarmog‘i sifatida. Axborot – kommunikasiya texnologiyalari va ularni ta’lim jarayonida qo‘llashning didaktik imkoniyatlari. Axborot tizimlari, shaxsning ta’lim, tarbiyasi va rivojlanishida zamonaviy axborot texnologiyalari va tizimlari.

Dasturiy vositalarning didaktik imkoniyatlari, ekspert-o‘rgatuvchi tizimlar, avtomatlashtirilgan o‘rgatuvchi tizimlar, foydalanuvchi va pedagogik-dasturiy vositalarning o‘zaro hamkorligini tashkil etish metodlari. Pedagogik-dasturiy vositalar yaratish prinsiplari.

Ta’lim portallari. Masofaviy ta’lim. Elektron darslik. Pedagogik dasturiy vositalardan foydalanib multimediali o‘quv kurslarini yaratish. Mediakompetentlik, pedagogning shaxsiy, kasbiy axborot maydonini yaratish.

1(205-215), 3(183-187), 5(278-285)

1.11.Pedagogik diagnostika

Pedagogik diagnostika va diagnostikalash. Pedagogik diagnostikaning mazmuni. Pedagogik diagnostika va uning ahamiyati. Pedagogik diagnostikaning predmeti, mohiyati, asosiy vazifa va kategoriyalari. Pedagogik diagnostikaning mezonlari. Pedagogik diagnostikaning asosiy prinsiplari. Pedagogik diagnostika metodlari va bosqichlari.

Pedagogik diagnostikada ta’lim oluvchilarning shaxsiy xususiyatlarini o‘rganish. Tarbiyalanganlikni aniqlash mezonlari. Shaxs tarbiyalanganligini pedagogik tahlil etish. Tarbiyaviy ishlar va tadbirlarni rivojlantirish istiqboli. Tarbiya jarayonining o‘qitish jarayoni bilan bog‘liqligi.

Ta’lim olganlikni tashxis qilish. Ta’lim natijalarini nazorat qilish va baholash. Ta’lim natijalarini tekshirish va baholashga qo‘yiladigan talablar. Nazorat turlari, shakllari va metodlari. Bilimlarning natijalarini baholashda pedagogik testlarning o‘rni.

8(4-8), 10(12-16), 12(22-31)

1.12. Korreksion pedagogika va inklyuziv ta’lim asoslari

Korreksion pedagogika - pedagogika fanining tarmog‘i sifatida. O‘zbekiston Respublikasi “Ta’lim to‘g‘risida”gi Qonunda jismoniy va ruhiy rivojlanishida nuqsoni bo‘lgan bolalar va o‘smirlarni o‘qitish. Korreksion pedagogikaning tarkibiy qismlari, tuzilishi va tizimi. Korreksion pedagogikaning asosiy vazifalari, kategoriyalari. Anomal bolalar va ularni klassifikatsiyalash. Anomal bolalar bilan olib boriladigan korreksion ishlarning asosiy yo‘nalishlari.

Inklyuziv ta’lim va uning o‘ziga xosliklari. Inklyuziv ta’limning tarixi va rivojlanishi. Inklyuziv ta’limni boshqarishning huquqiy-me’yoriy va axloqiy asoslari. Inklyuziv ta’lim prinsiplari. Inklyuziv ta’lim metodlari. Inklyuziv ta’limning kategoriyalari. Inklyuziv ta’limda pedagogning kasbiy madaniyatini shakllantirishning pedagogik asoslari. Pedagogning kasbiy kompetentligi.

Zamonaviy jamiyatda inklyuziv ta’limni rivojlantirish yo‘llari.

5(422-425), 7(427-434), 9(435-444)

1.13.Ta'lim menejmenti asoslari

Ta'lim menejmenti tushunchasi. "Ta'lim to'g'risidagi Qonun"da ta'lim tizimini boshqarish masalalari. Ta'lim tizimi menejmenti vazifalari. Ta'lim tizimini boshqarish prinsiplari. Ta'limni boshqarishda vakolatli davlat organlar va ularning huquqlari. Ta'lim tizimida davlat-jamoat boshqaruvi.

Umumiy o'rta va o'rta maxsus, kasbiy ta'limni boshqarishda mahalliy vakolatli organlar. Ta'lim muassasalarining Nizomi. O'zbekiston Respublikasining "Umumiy o'rta ta'lim haqida"gi Nizomi. Umumiy o'rta ta'lim maktabi Ustavi.

Ta'lim sifatini va ta'lim xizmatlarini monitoringi. Pedagog kadrlar malakasini oshirish. Pedagog kadrlar attestatsiyasi. Kvalifikatsiya.

1(195-205),5(405-410)

1.14.Maktab – pedagogik tizim sifatida

Pedagogik tizimni boshqarishning predmeti, prinsiplari va vazifalari. Maktab – pedagogik tizim va boshqarishning ob'ekti sifatida. Maktabning ichki boshqaruvi, uning tuzilishi va vazifalari. Pedagogik Kengash va uning vazifalari. Metodik Kengash va uning vazifalari. Maktab direktorining vazifalari. Rahbar madaniyati. Direktor o'rinbosarlarining vazifalari. Sinf rahbarining vazifalari. Pedagogik jamoaning o'ziga xosligi.

Pedagogik diagnostika va maktab faoliyatini tahlil qilishning mazmun, maqsadi, turlari va vazifalari. Maktabda ichki nazorat va pedagogik faoliyatni tashkil qilish. Maktabni ichki nazorat qilish prinsiplari: tizimlilik, xolislik, harakatlilik, to'ldiruvchilik.

1(195-205),3(477-485)

1.15.Pedagogik kompetentlik va kreativlik

O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni asosida o'qituvchi faoliyati mazmuniga qo'yiladigan talablar.

Pedagogik mahoratning tarkibiy qismlari. Pedagogik mahoratni egallash vositalari. Pedagogik qobiliyat – pedagogik mahoratning asosi sifatida. Pedagogik qobiliyat turlari. Pedagogik qobiliyatning tayanch, yetakchi va yordamchi xususiyatlari. Kommunikativ qobiliyat – pedagogik aloqa o'rnatishning asosiy vositasi. Pedagogik texnika haqida tushuncha.

Pedagogik texnika vositasi: verbal va noverbal. Pedagogik texnikaning tarkibiy qismlari. Pedagogik deontologiya. Pedagogik muloqot uslubi va uning tuzilishi. Pedagogik nizolar, ularni bartaraf etish usullari. Nutq texnikasi. Pedagogik takt va pedagogik odob.

Pedagogik kompetentlik. Kasbiy kompetentlik sifatlari. Pedagogik kompetensiya. Pedagogik ijodkorlik va refleksiya. Pedagogning o'z ustida ishlashi. "Kreativlik" va "pedagogik kreativlik" tushunchalarining mohiyati. Kreativlik sifatlari. Shaxs kreativligini ifodalovchi xususiyatlari. Bo'lajak o'qituvchilarda pedagogik kreativlikni shakllantirish.

1 (215-255),3(440-445),4(448-450), 5(453-456)

II modul

2.1.Umumiy psixologiya fani predmeti, ilmiy tadqiqot metodlari

Psixologiyaning predmeti haqidagi tasavvurlar rivojlanishining asosiy bosqichlari. Psixologiyaning falsafa doirasida rivojlanishi. Jonli va jonsiz tabiatda aks ettirish shakllari. Psixik aks ettirish. Onglilik va ongsizlik.

Umumiy psixologiya, ijtimoiy psixologiya, yosh va pedagogik psixologiya, mehnat psixologiyasi, psixofiziologiya, zoopsixologiya, muhandislik psixologiyasi, tibbiyot psixologiyasi, harbiy psixologiya, sport psixologiyasi, maxsus psixologiya (oligofreniya,

tiflo, surdo), differensial psixologiya, yuridik psixologiya. Introspeksiyaning psixologik holatini tadqiq qilishga qodir emasligi. Psixik jarayonlarning shakllanishi va hukm surishini tekshirishning ob’ektiv metodlari. Kuzatish, suhbat, inson faoliyati mahsulini tahlil qilish psixologiyaning metodlari sifatida.

14(5-26), 16 (27-49), 17 (4-15)

2.2. Inson psixikasini ontogenezda rivojlanishi

Shaxs haqida tushuncha. Shaxsni o‘rganishga turlicha yondashuvlar. Z.Freyd maktabi. Z.Freyd g‘oyalarida shaxs strukturasi. Shaxs psixologiyasi, ko‘p qirraligi. Individ, shaxs, individuallik. Shaxsning turli fanlar nuktai nazaridan o‘rganilishi. Shaxs muammosi va fanning metodologik darajalari. Shaxsga nisbatan evolyusion tarixiy va tizimli yondashuv. Shaxsning psixik rivojlanishini tabaqalashtirish sxemasi (D.B.Elkonin). Inson tabiatini evolyusion jihatdan tadqiq etish. Muhit, shaxs rivojlanishi. Psixologiyaning turli yo‘nalishlaridagi rivojlanish haqidagi tasavvurlar. Hayot tarzi, inson individual xususiyatlari, hamkorlik faoliyati-shaxs

14(23-25), 17(27-31), 18(31-38)

2.3.Sezgi va idrokning psixologik mohiyati, fiziologiyasi

Teri tuyushning uch komponenti (sezish, haroratni sezish, og‘riqni sezish). Teri tuyushning murakkab shakllari va sezish idroki. Sezish va harakatni sezishni o‘rni. Sezish obrazining paydo bo‘lish fazalari. Obrazlarni bilish va qurishda informatsion ko‘rinishlar. Sezishning fiziologik mexanizmlari. Eshitishning fiziologik va neyrofiziologik asoslari. Eshitish idrokining murakkab formalari. Ko‘rish analizatorining tuzilishi. Ko‘rish analizatorining yo‘llari. Ko‘rish analizatorining markaziy apparati. Birlamchi va ikkilamchi ko‘rish po‘stloqlari. Sezgilarni signalli aks ettirishi. Adaptatsiyani vujudga kelishi. Adaptatsiyaning periferik va markaziy mexanizmlari. Idrokning assotsiativ nazariyasi. Nativizm va empirizm. Geshtalt psixologiyada idrok. Gibsonning idrok nazariyasi. Xebning idrok nazariyasi. Piajening idrok nazariyasi. Perseptiv faoliyat nazariyasi. Mutlaq eshitish. Har xil musiqiy ohanglarda tovushlarni idrok qilishning ketma-ketligi. Rang sinesteziyasini fizikasi va nutq tovushlarining fonologiyasi. So‘zlarni idrok qilish.

14(140-150), 16(159-168)

2.4.**Diqqat va Xotira – psixik jarayon sifatida**

Diqqatning boshqa psixik hodisa va jarayonlar bilan taqqoslash. Perseptiv, intellektual va ijro etuvchi diqqat. Diqqatning psixik o‘rni haqidagi bahslar va uning tabiati. Diqqatning mustaqil faoliyat ekanligi yoki bu boshqa psixik faoliyat uchun ham xosligi. Diqqatning hajmi. Diqqat hajmining individual xususiyatlari. Diqqatning to‘planishi. Diqqatning barqarorligi. Diqqatning tebranishi. Diqqatning ko‘chishi va taqsimlanishi. Material xarakteriga, faoliyat turlari ko‘ra diqqatning barqarorligi. Diqqatni bo‘linishini belgilovchi omillar. Ta’sirlarga chidamliligini baholash usullari. Diqqatning ko‘chishi va taqsimlanishi. Har xil harakatlarga diqqatning taqsimlanish qobiliyatini belgilovchi omillar. Xotira haqida umumiy tushuncha. Xotira – o‘tmish tajribalarni esga olib qolish, esga saqlash va unutishdan ibora jarayon sifatida. Xotira bilan bog‘liq hodisalar. Fenomenal xotira. Xotira va o‘rganish. Diqqat va xotira. Xotira va shaxs. Asab tizimida xotira izlarini saqlanishi. Qisqa va uzoq muddatli xotiraning fiziologik mexanizmlari. Xotirani ta’minlovchi miya tizimlari. Ixtiyorsiz, ixtiyoriy xotira. Obrazli xotira.

14(118-132), 16(177-192)

2.5.Tafakkur va nutqning psixologik tavsifi

Tafakkur bilish jarayonlari tizimida. Tafakkur va ong. Tafakkur va muloqot. Tafakkur psixologiyasi sohasida ishlarning nazariy va amaliy ahamiyati. Tafakkur turlari: koʻrgazmali-obrazli, koʻrgazmali-harakat va soʻz-mantiq tafakkurlari. Konkret va abstrakt tafakkur (Goldshteyn boʻyicha). Empirik va nazariy tafakkur (V.V.Davidov boʻyicha). Amaliy va nazariy tafakkurni qièslash (B.M.Teplov boʻyicha). Produktiv va reproduktiv tafakkur. Ijodiy va tanqidiy tafakkur. 14(287-293). 16(200-240)

2.6.Motiv va motivatsiya va hissiyotning namoyon boʻlishi

Inson faolligi, uning shakllari va determinantlari. Ehtiyoj, motiv va motivatsiyalarni aniqlash. A.N.Leontevning konsepsiyasida ehtiyojlar va motivlar.Turli psixologiya maktabida motivatsiya muammosini oʻrganilishi. Motivatsiya modellari. Motivlarning evolyusion nazariya (instiktlar nazariyasi), drayvlarni qisqartirish nazariyasi, faollashtirish nazariyasi, Emotsional holatlar. Stress tushunchasi va psixik zoʻriqish, stressning tavsifi. Stressni boshqarish. Kayfiyatning umumiy tavsifi va uning tuzilishi. Frustratsiya va bezovtalik emotsioanal holat sifatida.Ixtiyoriy reaksiyalarning kelib chiqishi. Irodaviy xulq-atvorning ontogenetik xususiyatlari. Shaxsning irodaviy sifatlarini rivojlanishi. Hissiyot nazariyalari. Hissiyotlar emotsional munosabatlar sifatida va ularning buzilishi. Emotsiya psixik holat va jarayonlar sifatida. Inson emotsional holatlarining umumiy turlari. Kayfiyat, stress va salomatlik, nisbiy barqaror hissiyot va ularning klassifikatsiyasi.
14(242-244),16(246-254)

2.7.Temperament - shaxs tuzulmasi sifatida

Temperament haqida tushuncha. Temperament tiplari va ularning tavsifi. Psixologiyada xarakter muammosi. Shaxs va xarakter. Xarakterning tuzilishi. Xarakterga turlicha yondoshuvlar. Qobiliyatlar haqida tushuncha. Umumiy va maxsus qobiliyatlar. Qobiliyat turlari. Pedagogik qobiliyatlar.
14(304-305), 16(307-310)

2.8.Xarakter, qobiliyat va harakat inson faoliyatning birligi sifatida.

Psixologiyada xarakter muammosi. Xarakter shakllanishi. Xarakter aksentuatsiyasi. Jinsiy dimorfizm va individning psixologik tavsifi. Jinsiy farqlanishning psixologik muammolari.

Shaxsning instrumental darajalari: qobiliyatlar haqida tushuncha. Maxsus va umumiy qobiliyatlarni aniqlovchi testlar.
14(317-325), 16(332-343)

2.9.Pedagogik psixologiya: predmet, tuzilma, muommolari

Taʼlim va tarbiya koʻpgina fanlarning predmeti sifatida. Pedagogik faoliyat psixologiyasi taʼlim va tarbiyaning psixologik jabxalari. Taʼlim va tarbiyaning amaliy yigʻindisi. Tarbiyaning taʼlim oldidagi ustunligi. Pedagogik psixologiya tuzilmasi. Pedagogik psixologiyaning asosiy muammolari. Rivojlanishda senzitiv davr muammolari. Bolaning psixik rivojlanishi va pedagogik taʼsirning oʻzaro aloqadorligi muammosi. Genotipik va muhitda shartlanganlik muammosi. Pedagogik ortda qolish muammosi. Ijtimoiy adaptatsiya va reabilitatsiya muammosi.

14(317-325), 16(332-343)

2.10.Pedagogik psixologiyaning yuzaga kelish tarixi

Pedagogik psixologiyaning umumpsixologik konteksti. Psixologiya nazariyalari va uning pedagogik psixologiya rivojlanishiga ta'siri. Fanga "Pedagogik psixologiya" terminining kiritilishi. Pedagogik psixologiya fanining rivojlanish bosqichlari.

14(317-325), 16(332-343)

2.11.Pedagogik psixologiya metodlari

Umumiy va maxsus metodlar. Pedagogik psixologiyada eksperiment. Testlar va boshqa psixodiagnostik metodlarni qo'llash. Tadqiqot, konsultatsiya va psixologik-pedagogik korreksiya metodlari.

18(117-125), 19(132-140)

2.12.Turli yosh davrlarida o'zlashtirish xususiyatlari

Bolalik va erta davr. Maktabgacha davr. Kichik maktab davrida o'qitish. O'smirlik va o'spirinlik davrlarida o'qitish va o'zlashtirish.

14(242-244), 16(246-254)

2.13.Tarbiya psixologiyasi: maqsadi, vositalari va metodlari

Tarbiyaning nazariy masalalari. Tarbiyaning maqsadi. Vosita va metodlar: to'g'ridan-to'g'ri, vositali, anglangan va anglanmagan, emotsional va xulqiy, ularning xususiyatlari va kamchiliklari. Tarbiya institutlari. Tarbiyaning psixologik nazariyasi. Tarbiyaning biogen nazariyasi. Tarbiyaning sotsiogen nazariyasi. Kompromiss yondashuv. Xarakter, motivlar, shaxs sifatlari va xulq-atvor ko'rinishlarini tarbiyalash masalalari.

Tarbiyaning ijtimoiy-psixologik jabhalari. Muloqot va tarbiya. Shaxsning alohida sifatlari shakllanishi uchun muloqotning turlari. Bolalarda muloqotning shakllanishi. Shaxslararo muloqot etalonlarining shakllanishi. Jamoa va shaxs rivojlanishi. V.M. Bexterev va M.V. Lange tadqiqotlari.

Oila va tarbiya. Oila ichidagi munosabatlarning turlari. Oilada bola tarbiyasiga ta'sir ko'rsatuvchi psixologik omillarning birligi va ularni boshqarish yo'llari. Rag'batlantirish va jazolashni qo'llash. Noto'liq oila. Oila buzilishining ijtimoiy-psixologik oqibatlari. Aka va singillar rollari. Bolalarni tarbiyalash va ota-ona xulq-atvori maromi.

Turli yosh davrlarida tarbiyalash. Bolalik va erta davr. Kichik maktab davrida tarbiyalash. O'smirlik va o'spirinlik davrlarida tarbiyalash.

14(242-244), 16(246-254)

2.14.Pedagog psixologiyasi

Pedagog shaxsiga qo'yiladigan psixologik talablar. Pedagoglarning ijtimoiy-maxsus sifatlarini aniqlash metodi. Pedagogning umumiy va maxsus xususiyatlari. Kommunikativ qobiliyatlar tuzilmasi va pedagogda uni rivojlantirish usul hamda vositalari. Pedagogik muloqot. Pedagog faoliyatining individual uslubi. Pedagogning individual uslubi orqali bola individualligini shakllantirish. Pedagogda o'zini o'zi rivojlantirish va shakllantirish. Pedagogik o'zini o'zi boshqarish psixologiyasi.

14 (222-229), 18(201-220)

2.15.Ta'lim jarayoniga texnologik yondashuv

Ta'lim jarayoniga nisbatan texnologik yondashuv. "Pedagogik texnologiya" tushunchasi, uning sinonimlari va evolyusiyasi. Pedagogik texnologiyalarning ikki manbai. An'anaviy didaktikadan ajralib turuvchi o'qitishning asosiy texnologiyalari, ularning umumiy xarakterdagi belgilari. Ta'limning diagnostik maqsadlarini o'rnatish texnologiyalari. Bilish qobig'ida diagnostik maqsadlartaksonomiyasi (E. Saitbaeva

bo‘yicha). Texnologik tashkillashgan o‘quv jarayonining belgilari. Diagnostik maqsadlarni ilgari surish. O‘quvchilarning kuzatiluvchi harakatlari ko‘rinishidagi istalgan etalonlarni belgilash asosida ta’limni rejalashtirish. O‘quvchilarni oldindan test sinovlaridan o‘tkazish va o‘quvchilarning real imkoniyatlarini hisobga olgan holda o‘quv maqsadlarini konkretlashtirish. Qayta aloqa orqali ta’limni maqsadga yo‘naltirish va ta’limning borishini korreksiyalash. Ta’limni alohida ta’lim sikllariga bo‘lish. Ta’lim jaraènini to‘liq boshqarish. So‘nggi natijaning kafolatlanganligi. Psixologiya kursida o‘quv vazifalari tizimi. O‘quv vazifalari taksonomiyasi va ta’lim jadalligini boshqarish. D.Tollingerovaning o‘quv vazifalari taksonomiyasi. Taksonomiyani kengaytirish va psixologiyani o‘qitish maqsadiga hamda predmetli tarkibiga adekvat bo‘lgan vazifalarni kiritish. Psixologiya kursida bilish faoliyati shakllanishini boshqarishdagi didaktik strategiyalar.

14 (222-229), 20(45-66)

2.2.Seminar mashg’ulotlar mazmuni:

№	*M A V Z U*	*K O’ R I L A D I G A N M A S A L A L A R*	*Axborot –uslubiy ta’minot*
1	“Pedagogika”ning ijtimoiy fan sifatida jamiyat taraqqiyotidagi o‘rni	Pedagogika fani va uning asosiy kategoriyalari. Pedagogika fanining paydo bo’lishi va rivojlanishi. Pedagogik fanlar tizimi. Pedagogikaning boshqa fanlar bilan aloqasi. Ilmiy-pedagogik tadqiqotlarni tashkil etish va o’tkazish.	1(4-20) 2 (3-15), 3(4-5),
2	Pedagogik fikrlar taraqqiyoti va tarixiyligi	Pedagogik fikrlar taraqqiyoti va tarixiyligini o’rganish	3(330-340), 4(345-354),
3	Ta’lim- O‘zbekiston Respublikasi rivojlanishining ustuvor yo‘nalishi sifatida	Ta’lim – O‘zbekiston Respublikasi rivojlanishining ustuvor yo‘nalishi sifatida o’rganish	1(50-57), 3(21-30), 5(41-52),
4	Tarbiyaning mazmuni va asosiy yo‘nalishlari	Tarbiyaning mazmuni va asosiy yo‘nalishlarini o’rganish	3(222-228), 5(290-300)
5	Zamonaviy pedagogikada tarbiya metodlari va shakllari	Zamonaviy pedagogikada tarbiya metodlari va shakllarini o’rganish	1(80-88) 3(144-149),
6	O‘quvchilar jamoasi – pedagogik	O‘quvchilar jamoasi – pedagogik jarayonning asosiy shaklini o’rganish	1(90-98), 3(319-323),

	jarayonning asosiy shakli		
7	Didaktik nazariyalar va ta’lim paradigmalari	Didaktik nazariyalar va ta’lim paradigmalarini o’rganish	1(105-121), 3(69-75), 4(98-100),
8	Ta’lim metodlari va shakllarini amaliyotida qo‘llanilishi	Ta’lim metodlari va shakllarini amaliyotida qo‘llanilishini o’rganish	3(152-162), 5(247-253)
9	Ilg‘or pedagogik texnologiyalar	Ilg‘or pedagogik texnologiyalarni o’rganish	1(151-164), 3(170-174),
10	Ta’limda AKT va interaktiv texnologiyalardan foydalanish	Ta’limda AKT va interaktiv texnologiyalardan foydalanishni o’rganish	1(205-215), 3(183-187), 5(278-285)
11	Pedagogik nazorat va ta’lim sifatini baholash	Pedagogik nazorat va ta’lim sifatini baholashni o’rganish	1(205-215), 3(183-187), 5(278-285)
12	Inklyuziv ta’lim modellari.	Inklyuziv ta’lim modellarini o’rganish	5(422-425), 6(427-434),
13	Ta’lim muassasasini boshqarish asoslari	Ta’lim muassasasini boshqarishni asoslarini o’rganish	1(195-205), 5(405-410)
14	Maktabda boshqaruv organlari va ularning vazifalari	Maktabda boshqaruv organlari va ularning vazifalarini o’rganish	1(195-205) 3(477-485)
15	Pedagogik kompetentlik va kreativlikni shakllantirish	Pedagogik kompetentlik va kreativlikni shakllantirishni o’rganish	1 (215-255), 3(440-445),
16	Umumiy psixologiya fani predmeti, ilmiy tadqiqot metodlari	Umumiy psixologiya fani predmeti, ilmiy tadqiqot metodlarini o’rganish	14(5-26), 16 (27-49) 18 (4-15)
17	Inson psixikasini ontogenezda rivojlanishi	Inson psixikasini ontogenezda rivojlanishini o’rganish	14(23-25), 16(27-31) 18(31-38)
18	Sezgi va idrokning psixologik mohiyati, fiziologiyasi	Sezgi va idrokning psixologik mohiyati, fiziologiyasini o’rganish	14(140-150), 16(159-168)

19	Diqqat va Xotira – psixik jarayon sifatida	Diqqat va Xotira – psixik jarayon sifatida o'rganish	14(118-132), 16(177-192)
20	Tafakkur va nutqning psixologik tavsifi	Tafakkur va nutqning psixologik tavsifini o'rganish	14(287-293) 16(200-240)
21	Motiv va motivatsiya va hissiyotning namoyon bo'lishi	.Motiv va motivatsiya va hissiyotning namoyon bo'lishi	14(242-244), 16(246-254)
22	Temperament - shaxs tuzulmasi sifatida	Temperament - shaxs tuzulmasi sifatida o'rganish	14(304-305), 16(307-310)
23	Xarakter, qobiliyat va harakat inson faoliyatning birligi sifatida.	Xarakter, qobiliyat va harakat inson faoliyatning birligi sifatida.	14(317-325), 16(332-343)
24	Pedagogik psixologiya: predmet, tuzilma, muommolari	Pedagogik psixologiya: predmet, tuzilma, muommolarini o'rganish	14(317-325), 16(332-343)
25	Pedagoik psixologiyaning yuzaga kelish tarixi	Pedagoik psixologiyaning yuzaga kelish tarixini o'rganish	14(317-325), 16(332-343)
26	Pedagogik psixologiyaning metodlari	Pedagogik psixologiyaning metodlarini o'rganish	14(317-325), 16(332-343)
27	Turli yosh davrlarida o'zlashtirish xususiyatlari	Turli yosh davrlarida o'zlashtirish xususiyatlarini o'rganish	14(242-244), 16(246-254
28	Tarbiya psixologiyasi: maqsadi, vositalari va metodlari	Tarbiya psixologiyasi: maqsadi, vositalari va metodlarini o'rganish	14(242-244), 16(246-254
29	Pedagogik psixologiya	Pedagogik psixologiyani o'rganish	14 (222-229)
30	Ta'lim jarayoniga texnologik yondashuv	Ta'lim jarayoniga texnologik yondashuvni o'rganish	16 (240-252)

	Jami		60

2.3. TA’LIM TEXNOLOGIYALARI VA METODLARI:

Ma’ruza va seminar mashg’ulotlarda modulli, shaxsga yo’naltirilgan va muammoli ta’lim texnologiyalari qo’llaniladi.

3. MUSTAQIL TA’LIM VA MUSTAQIL ISHLAR

t/r	**Mavzular va topshiriqlar mazmuni**	**Ajratilgan vaqt (soat)**	***Informatsion-uslubiy ta’minot***	***Bajarilish muddati***
1	Ta’limni tashkil etishning noan’anaviy shakllari.	6	9 (8-12) 13 (3-16)	2-14-hafta
2	O‘qitishda interfaol metodlar.	6	9 (1-12) 13(19-20)	5-6 -hafta
3	O‘zbekiston Respublikasida jismoniy va ruhiy rivojlanishida nuqsoni bo‘lgan bolalar va o‘smirlarning ijtimoiy himoyasi.	6	3 (48-54)	8- 10-hafta
4	O‘qituvchining pedagogik mahorati.	6	1(80-88) 3(144-149),	2-14-hafta
5	Ta’lim muassasasi rahbarining shaxsiy sifatlari	6	1(90-98), 3(319-323),	5-6 -hafta
6	Iqtisodiy rivojlangan davlatlarda ta’lim tizimi	6	1(105-121), 3(69-75), 4(98-100),	8- 10-hafta
7	Umumiy psixologiya fani predmeti, ilmiy tadqiqot metodlari	6	14(5-26), 16 (27-49)	2-14-hafta
8	Sezgi va idrokning psixologik mohiyati, fiziologiyasi	6	14(23-25), 16(27-31) 18(31-38)	5-6 -hafta

9	Diqqat va Xotira – psixik jarayon sifatida	6	14(304-305), 16(307-310)	8- 10-hafta
10	Tafakkur va nutqning psixologik tavsifi	6	14(304-305), 16(307-310)	2-14-hafta
11	Motiv va motivatsiya va hissiyotning namoyon bo‘lishi	2	14(317-325), 16(332-343)	5-6 -hafta
12	Temperament - shaxs tuzulmasi sifatida	2	14(317-325), 16(332-343)	8- 10-hafta
13	Xarakter, qobiliyat va harakat inson faoliyatning birligi sifatida.	4	14(242-244), 16(246-254)	2-14-hafta
14	Pedagoik psixologiyaning yuzaga kelish tarixi	2	14(242-244), 16(246-254)	5-6 -hafta
15	Mavzular bo’yicha TMI topshiriqlarini bajarilish	20	14(242-244), 16(246-254)	8- 10-hafta
16	Amaliy mahg’ulotlarga tayyorgarlik ko’rish va topshiriqlarini bajarish	15 x 2 =30		Kalendar temaik reja asosida
	Jami	120soat		

***4.FANNI O’QITISH NATIJALARI VA SHAKLLANGAN KASBIY KOMPETENTSIYALAR*:**

“Umumiy pedagogika va psixologiya” fani o’zlashtirish natijasida talaba: pedagogik jarayonning mohiyatini tushunadi, ta’lim va tarbiyaning metodlarini biladi, ta’lim tizimini boshqarish,ta’lim va tarbiya jarayonlarini pedagogik diagnostikasi,pedagogik faoliyat, psixikaning evolyutsiyon taraqqiyoti, shaxs psixologiyasi, ichki regulyatsiya,sezgi va idrok, diqqat va xotira, tafakkur va nutq haqida tasavvurga ega bo’lishi;

- pedagogik jarayonini yaxlit tizim sifatida tashkil qilish, ta’lim va tarbiya metodlaridan,pedagogik va axborot texnologiyalaridan goydalanish,o’quv reja,o’quv dastur va uslubiy va o’quv qo’llanmalarni ishlab chiqish, shaxsning individual-psixologik xususiyatlarini diagnostika qilish psixologik jarayonlarni yuzaga kelish mexanizmlarini bilish, shaxs kamoloti yo’lida ta’lim-tarbiya ishlarini tashkil qilish ko’nikmasiga ega bo’lishi;

- Ta’lim jarayonini innovatsion boshqarish, inklyuziv ta’lim sharoitida faoliyat yuritish,o’quvchilarni bilim olganlik, va tarbiyalanganligini tashxis qilish, pedagogik mahoratni egallash yo’llari,ta’lim muassasasining ish hujjatlarini to’g’ri yuritish,pedagogik manbalar bilan ishlay olish, ilg’or tajribalarni o’rganish va o’z faoliyatini singdirish,malakalariga ega bo’lishi kerak.

Asosiy va qo’shimcha adabiyotlar:

№	**Asosiy adabiyotlar:**	Kutubxonada mavjud soni
1	Xodjayev V.X. Umumiy pedagogika nazariyasi va amaliyoti. Darslik - T.: SANO-STANDART, 2017.	5
2	Pedagogika. // M.Toxtaxodjayevaning umumiy tahriri ostida. Darslik. - T.: O'zbekiston Faylasuflari Milliy jamiyati, 2010.	20
3	D.E.Toshtemirov va boshqalar “Umumiy pedagogika” Darslik GulDu 2022	20
4	K.Hashimov, S.Nishonova. Pedagogika tarixi. Darslik. - T.: Alisher Navoiy nomidagi O'zbekiston Milliy kutubxonasi nashriyoti. 2005.— 304 b.	20
5	G’oziev E. G’. «Umumiy psixologiya» 1-2 tom. Toshkent-2002 y.	20
6	Ivanov P.I., Zufarova M. «Umumiy psixologiya» T.: O’zbekiston faylasuflar milliy jamiyati, 2008 yil.	20
7	Xaydarov F.I., Xalilova N.I. «Umumiy psixologiya» T.: Fan va texnologiyalar 2010 yil.	20
8	Karimova V. M. «Psixologiya» T.Sharq 2002 y.	20

Qo’shimcha adabiyotlar:

9	Abdullayeva SH., Asqarov A. Umumiy pedagogika. Nopedagogik oliy ta’lim muassasalari uchun o’quv qo’llanma.-T;Fan va axborot texnologiyalari, 2019.-280b.	20
10	Xoliqov A. Pedagogik mahorat. -T.: Iqtisod-moliya nashriyoti, 2011.-420 b.	20
11	Tolipov O‘.Q., Usmonboyeva M. Pedagogik texnologiyalaming tatbiqiy asoslari. - T.: O‘zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi. 2006. - 261 b.	30
12	O.Musurmanova va boshqalar. Umumiy pedagogika. 1-qism. –T.: O’zkitobsavdo nashriyoti. -2020 y. 400 bet.	5
13	O.Musurmanova va boshqalar. Umumiy pedagogika. 2-qism.–T.: O’zkitobsavdo nashriyoti. -2020 y. 247 bet.	5
14	Б. С. Абдуллаева, М.Б.Уразова, Н.Х.Вохидова. Общая педагогика. Учебное пособие. - Ташкент: «Sano-standart», 2017. - 364 стр.	2
15	Y.A.Nurumbekova, E.Faxriddinov “Pedagogik diagnostika va korreksiya” GulDU. 2022	20
16	Azizxodjaeva N.N. Pedagogik texnologiya va pedagogik mahorat. - T.: “Fan va texnologiyalar” nashriyoti, 2006.	30
17	R.D.Suleymanova. “Pedagogik mahorat” O’quv qo’llanma. GulDU. 2022	20
18	Muxamedova D.G‘., Mullaboeva N.M., Rasulov A.I., Umumiy psixologiya. Darslik,- Toshkent, “Mumtoz so‘z” 2018.-287 b.	2

19	Luriya A.R. Leksii po obshey psixologii. – SPb.: Piter, 2016. – 320 s.	2
20	Atayeva N. va boshqalar. Umumiy pedagogika. Darslik//-T.: Fan va texnologiya nashiriyoti, 2013 y., -862 b.	10
21	G‘oziev E.G‘. Psixologiya. -T., O‘zMU «Universitet», 2013.	10
22	Slastenin V. i drugie. Pedagogika. Uchebnoe posobie. –M.: Izdatelskiy sentr “Akademiya”. 2013g. – 576 str.	2
23	O. Suvonov, Ya. Nurumbekova. Pedagogik mahorat. O’quv qo’llanma. GulDU, 2021.310 b.	20
24	Ibragimov X.I., Abdullayeva Sh.A. Pedagogika nazariyasi. Darslik. - T.: “Fan va texnologiyalar” nashriyoti, 2008.	2
25	O’zbekistan Respublikasini yanada rivojlantirish bo’yicha Harakatlar strategiyasi. O’zbekistan Respublikasi Prezidentining farmoni. O’zbekistan Respublikasi Qonun hujjatlari to’plami, 2017 yil, 6-son,70-modda.	2
26	Mirziyoev Sh.M. Qonun ustuvorligi inson manfaatlarini ta’minlash taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. “O’zbekiston”, 2017.	2
27	O’zbekistan Respublikasi Prezidentining 2019-yil 8-oktyabr “O’zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish kontseptsiyasini tasdiqlash to’g’risida”gi PF-5847-son Farmoni.	2

Axborot manbalari:

www.tdpu.uz
www.pedagog.uz
www.Ziyonet.uz
www.edu.uz
tdpu. INTERNET. Ped
www.nutq.intal.Uz

Izoh: qo’shimcha adabiyotlar boshqa axborot-resurs markazlarida mavjud

“Umumiy pedagogika va psixologiya” fanidan

nazorat turlari va baholash mezonlari
(120 soat = 4 kredit)

№	Baholash turi	Topshiriqlar turi	Topshiriqlar soni	Har bir topshiriq uchun ajratilgan ball	Jami ball	Joriy, oraliq va yakuniy baholash uchun jami ball	Joriy, oraliq va yakuniy baholash uchun saralash bali	
							Ball	**Baho**
1	**Joriy baholash**	Amaliy, seminar va laboratoriya mashg‘ulotlari topshiriqlari	15	1	15	40	**0-23**	**2**
							24-27	**3**
		Mustaqil ish topshiriqlari	5	3	15		**28-35**	**4**

		Yozma ish (test)	1	10	10		**36-40**	**5**
2	**Oraliq baholash**	Amaliy, seminar va laboratoriya mashg‘ulotlari topshiriqlari	2	5	10	20	**0-11**	**2**
		Mustaqil ish topshiriqlari	1	5	5		**12-13**	**3**
							14-17	**4**
		Yozma ish (test)	1	5	5		**18-20**	**5**
	Jami				**60**	**60**		
3	**Yakuniy baholash**	Yozma ish yoki test shaklida o‘tkaziladi	Yozma ish bo‘lsa 4 ta savol (test shaklida bo‘lsa 1 baldan 40 ta savol)	10	40	40	**0-23**	**2**
							24-27	**3**
							28-35	**4**
							36-40	**5**
	Jami				**100**	**100**		

Izoh: Joriy va Oraliq baholashda jami 36 baldan past (2 baho) olgan talaba yakuniy baholashga kiritilmaydi.

Guliston davlat universitetida talabalar bilimini nazorat qilish fanning xususiyatidan kelib chiqib joriy, oraliq va yakuniy nazorat turlarini o‘tkazish orqali amalga oshiriladi.

Tegishli fan bo‘yicha mas’ul professor-o‘qituvchilar o‘quv dasturi (sillabus)da ushbu fandan o‘tkaziladigan nazorat turlari, baholash mezonlari va ballar taqsimotini fanning xususiyatidan kelib chiqib, batafsil ko‘rsatib o‘tishlari lozim.

Talabalar bilimi 100 ballik tizimda quyidagi jadvalda keltirilgan mezonlar asosida baholanadi:

Talabalar bilimini baholash mezonlari

100 ballik	5 baholi	Baholash mezonlari
90-100	5	“Talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikrlay oladi, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimini amalda qo‘llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi, fan (mavzu) bo‘yicha tasavvurga ega” deb topilganda
70-89,9	4	“Talaba mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimini amalda qo‘llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo‘yicha tasavvurga ega deb topilganda” ega deb topilganda
60-69,9	3	“Talaba olgan bilimini amalda qo‘llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo‘yicha tasavvurga ega deb topilganda” deb topilganda
0-59,9	2	“Talaba fan dasturini o‘zlashtirmagan, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunmaydi, fan (mavzu) bo‘yicha tasavvurga ega emas” deb topilganda

Joriy nazorat – talabaning fan mavzulari bo‘yicha bilim va amaliy ko‘nikma darajasini aniqlash va baholash usuli. Talabalarning dars mashg‘ulotlariga ishtirok etishlari majburiy hisoblanadi. Joriy nazorat fanning xususiyatidan kelib chiqqan holda, seminar, laboratoriya va amaliy mashg‘ulotlarda og‘zaki so‘rov, test o‘tkazish, suhbat, nazorat ishi, kollokvium, keys stadi, kazus yoki fabula vaziyatli topshiriqlar, loyiha, kurs ishi, uy vazifalarini bajarish, mustaqil ta’lim topshiriqlari va shu kabi boshqa shakllarda o‘tkazilishi mumkin. Bunda joriy nazorat uchun ajratilgan ball miqdori **40 %**ni tashkil etadi.

Oraliq nazorat – semestr davomida fan dasturi (sillabus)ning tegishli (fanning bir necha mavzularini o‘z ichiga olgan) bo‘limi tugallangandan keyin talabaning bilim va amaliy ko‘nikmalari darajasini aniqlash va baholash maqsadida o‘quv mashg‘ulotlari davomida o‘tkaziladi. Oraliq nazorat soni (bir semestrda ikki martadan ko‘p o‘tkazilmasligi lozim) va platformada interaktiv topshiriq elementidan foydalanilgan holda (yozma, og‘zaki, test, taqdimot, kitobxonlik va hokazo) shaklida fanga ajratilgan umumiy soatlar hajmidan kelib chiqqan holda belgilanadi. Oraliq nazorat turi har bir fan bo‘yicha fanning xususiyatidan kelib chiqqan holda 2 martagacha o‘tkazilishi mumkin. Bunda oraliq nazorat uchun ajratilgan ball miqdori **20 %** ni tashkil etadi.

Oraliq nazorat turini o‘tkazish shakli va muddati fanning xususiyati va fanga ajratilgan soatlardan kelib chiqib, tegishli fan o‘qituvchisi tomonidan belgilanib, o‘quv dasturi (sillabus)da ko‘rsatib o‘tilishi lozim. Oraliq nazorat topshiriqlari tegishli fan uchun mas’ul professor- o‘qituvchilar tomonidan ishlab chiqiladi va kafedra mudiri tomonidan tasdiqlanadi.

Yakuniy nazorat turi semestr yakunida fan bo‘yicha talabaning nazariy bilim va amaliy ko‘nikmalarini o‘zlashtirish darajasini aniqlash maqsadida o‘tkaziladi. Yakuniy nazorat asosan “yozma ish”, “test”, “og‘zaki” yoki fanning xususiyatidan kelib chiqqan holda boshqa shakllarda o‘tkazilishi mumkin. Yakuniy nazorat turini o‘tkazish shakli tegishli fan uchun mas’ul professor- o‘qituvchilar tomonidan belgilanadi. Bunda yakuniy nazorat uchun ajratilgan ball miqdori **40 %**ni tashkil etadi.

Dars mashg‘ulotlaridagi ishtiroki, joriy nazorat va oraliq nazorat uchun ajratilgan jami ballar (60 ball)ning kamida 60 % to‘play olmagan talabaga yakuniy nazoratga kirishga ruxsat berilmaydi.